

Trygghetsplan för Varnhemsskolan 20-21

210423

1. Inledning

Som stöd för arbetet mot diskriminering, kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier ska varje förskola/skola årligen utarbeta en trygghetsplan. Arbetet med planen inkluderas i det systematiska kvalitetsarbetet. Planen kan ses som en dokumentation av det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet och den ska upprättas för varje verksamhet inom förskolan och skolan.

I planen ska det finnas beskrivning av aktiva åtgärder för de främjande och förebyggande insatser som bygger på kartläggningar och utvärderingar av tidigare läsårs arbete. Det ska även finnas en beskrivning av vilket arbete som planeras och vilka rutiner som gäller. Planen ska också beskriva hur barn/elever, vårdnadshavare och medarbetare medverkar i det främjande och förebyggande arbetet.

Arbetet med de aktiva åtgärderna ska dokumenteras skriftligt. Arbetet med aktiva åtgärder innebär att bedriva ett förebyggande och främjande arbete genom att:

1. Undersöka om det finns risker för diskriminering, repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten
2. Analysera orsaker till upptäckta risker och hinder
3. Vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas
4. Följa upp och utvärdera arbetet enligt punkterna 1–3

Arbetet med aktiva åtgärder ska genomföras fortlöpande. Åtgärderna ska tidsättas och genomföras så snart som möjligt.

1.1 Syfte

Planen grundar sig på bestämmelser i skollagen (2010:800), diskrimineringslagen (2008:567) och förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling. Enligt dessa lagar ska skolan arbeta främjande och förebyggande för elevers lika rättigheter och möjligheter samt mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Ett steg i arbetet är att varje år ta fram en ny plan för detta arbete. Planen syftar till att säkerställa elevers trygghet, studiero samt deras rättigheter.

1.2 Ansvar

Rektor ansvarar för att ta fram trygghetsplanen på enheten.

2. Främjande och förebyggande arbete med aktiva åtgärder

2.1 Undersök

Undersökning om det finns risker för diskriminering, kränkande behandling, trakasserier, sexuella trakasserier eller repressalier eller andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten.

- Årliga trivsel- och trygghetsenkäter (inkl. studiero) måndag vecka 45 och måndag vecka 8 med direkt uppföljning och ev. åtgärder och insatser.
- Utvärdering via klassråd och elevråd
- Utvärdering av personal vecka 25
- Anmälan och utredning diskriminering/kränkande behandling/trakasserier
- Plug innan-kartläggning i fyra dimensioner av alla elever utförd av all personal vid skolstart (september)
- Plug Innan-samtal/intervjuer med elever i riskzon och vårdnadshavare med - frågor i fyra dimensioner (under läsåret)
- Utvecklingssamtal höst och vår baserat på frågor från trivselblankett
- Hälsosamtal med skolsköterska F-klass, åk 2 och åk 4
- Skyddsronder av rektor, skyddsombud och elevskyddsombud
- Pedagogisk kartläggning – utredning av elevs behov av särskilt stöd
- Frånvaro-uppföljningar, frånvaro-utredningar
- Grooming, nätfrågor/sociala media, rätt och fel - arbete i klasserna av lärare eller kurator, åk 5 och 6
- Puberteten samt sex- och samlevnad, frågelåda (anonyma frågor) – lärare, skolsköterska åk 5 (ev. åk 6). Killar och tjejer för sig hos skolsköterska.
- Information via vårdnadshavare
- Personalens dagliga observationer i klassrum, kapprum, matsal, raster, omklädningsrum, busskön etc.
- Lärarobservationer och filmning i skola/fritids
- Samråd med elevhälsan
- Trygghetsteam bestående av rektor Mia Nyman, skolkurator Helen Gustavsson, skolsköterska Anki Johansson, repr. från skolan Petteri Rannikko, repr. från fritids Virginia Hösli Stafstedt.
- Sociografisk inventering av klass

2.2 Analysera

Analys av orsaker till upptäckta risker och hinder.

- Matsalen har tidigare känts otrygg och med för hög ljudnivå. Vi har bytt entré och utgång, vi har satt upp avskärmningar, vi fortsätter med fem tysta minuter. I samband med corona-pandemin har vi utökat antalet matlag, hållt avstånd etc. I trygghetsenkäten var det endast 2/149 elever som hade markerat matsalen som otrygg.
- Dungen har under många år utpekats som en otrygg plats av eleverna. En del kränkningstillbud ägde rum där. Vi vill nu se över användandet av dungen som skulle kunna vara en positiv plats på rasterna i skolan.
- Vi har reviderat trivsel- och trygghetsenkäten – vi behöver se över formuleringar och svarsalternativ för att få svar på det vi vill veta. Vi behöver lägga till att frågorna gäller denna termin, inte tidigare läsår. Vi har märkt att vissa elever svarar samma sak år efter år trots att inget ”nytt” inträffar. Vi har uppdaterat svarsalternativen vad gäller frågor om studiero till alltid-ofta-ibland-sällan-aldrig. I samband med att enkät genomförs kan pedagogerna lyfta upp förändringar sedan senaste enkäten. Skriva ner klassens diskussioner efter att resultatet av resp. enkät lyfts i klasserna. Nytt för läsåret 20-21 var att all personal gick igenom resultatet av enkäten tillsammans (201104) vilket även skedde efter enkäten i vecka 8 (210224).

2.3 Planerade aktiva åtgärder

Främjande och förebyggande åtgärder som skäligen kan krävas. För definition av begreppen främjande och förebyggande, se bilaga Definitioner.

Främjande aktiva åtgärder

Vad	När	Vem/vilka
Aktiviteter i fadderklasser <ol style="list-style-type: none"> 1. Läsning tillsammans 2. Fadder-rast 3. Vandring/skolskog tillsammans 4. Välkomstbrev till blivande fk 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vecka 46 2. Vecka 35, 45, 3, 15 3. Vecka 38, 18 4. Maj 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Klasslärare alla årskurser 2. Klasslärare alla årskurser 3. Klasslärare alla årskurser 4. Klasslärare åk 3
Aktiviteter i tvärgrupper <ol style="list-style-type: none"> 1. Gemensam 4s ep4t, har inte genomförts vecka 34 2020 p.g.a. corona 2. Värdegrundsdagar har ej genomförts p.g.a. corona. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vecka 34 2. Oktober, mars 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alla klasser 2. Elevhälsoteamet + Åsa Gunnerek

Dock har aktiviteter i fadderklasserna genomförts i samband med FN-dagen 24 okt.		
Aktiviteter för hela skolan 1. Skapande skola 2. Skoljoggen är genomförd 5s ep. Vi sprang klassvis och samlade distansen tillsammans som skola istället för tävling mellan faddergrupperna. Vi planerar för en likande skoljoggen i vår också med en längre distans. Vi hade också lagt till alternativa löpvägar med hinderbana m.m.	1. Vårterminen 2. September och vt-21 förslagsvis i mars	1. Karin Welin 2. Petteri Rannikko, Frida Frykler, Sonja Karlsson
Aktiviteter i klassen 1. EQ-arbete, de tre sociala reglerna (Heléne Jenvén)	Genomgått tre föreläsningar 200811, 201026 och 201123. Vi fortsätter arbetet 201202, 210108.	1. All personal 2. Alla elever via klassråd, elevråd och fritidsråd
Sociografisk inventering åk 3	Intervjuer av alla elever, sammanställning, åtgärder	Klasslärare och resurs åk 3, rektor, kurator, skolsköterska, specialpedagog
Varnhemsskolans dag, flyttades fram till ht-20 och ställdes sedan in p.g.a. corona.	Maj – jämna år	Skola + föräldraföreningen
Sjöhagaläget 1. Skapande i tvärgrupper Har ställts in vt-21 p.g.a. corona.	1. Maj – ojämna år	1. Monika
Trygghetsteam – info i klasserna	Aug-sep – flyttas till oktober 2020, flyttat till 210114 kl. 8-9.10 samt även genomförts i januari-21 via Teams.	Rektor, kurator, skolsköterska, repr. skola, repr. fritids
Förbereda elevenkäter	Oktober Januari inför v.8	Helen Gustavsson, info och diskussion F-6 201021 samt 210114

Åtgärder utifrån elevenkäterna. Fr.o.m. 201207 åk F-1 ej med på rasten 9.10-9.40, istället 60 min lunchrast kl. 11-12.	November och februari	
Regelbundna insatser utifrån diskrimineringsgrunderna – värdegrundsdagar	Kön Könsöverskridande identitet eller uttryck Sexuell läggning	Elevhälsoteam, trygghetsteam + rektor – starta med fortbildning av personalen (Helen Gustavsson) 200930 För fritids 201014
Organiserade rastaktiviteter. Planeras på elevens val, har gjort en omgång och är nu på andra omgången i åk 4-6. Det är blandade grupper och det fungerar mycket bra. Petteri styr och leder a la Jenvén så uppgifterna blir tydliga. På onsdagar planerar de och tränar. På fredagar genomförs rastaktiviteterna. Detta har genomförts alla tillfällen förutom några. Det är mer hållbart om alla pedagoger är delaktiga. Materialet från Rörelsesatsningen används. Mer är på ingång. Vi fick t.ex. handla in för 10 000 kr mer än beräknat.		Petteri Rannikko
Rörelsepåsar och ”Brain breaks”. Vi använder aktivitetspåsar och byter med jämna mellanrum, först tänkte vi två veckor men en månad blir mer funktionellt. Vi har fyllt på med idéer under fortbildning i rörelsesatsningen, 201026.	Löpande hela läsåret.	Alla pedagoger
Vistelse och aktiviteter i dungen Förslag en rast i veckan för F-1, 2-3 och 4-6	Start vt-21. F-1 är i dungen varje lunchrast i två grupper.	Planera på K-dag/stängn.dag 210108

Förslag att ha "Dungen" som aktivitet på fritids en-ett par ggr/v. Ta upp på fritidsråd.		
Idrottens dag (Rörelsesatsningen) genomförd på skolan klassvis på 8 stationer.	25 sep.	

Förebyggande aktiva åtgärder

Vad	När	Vem/vilka
Ovanstående samt:		
ANT-information	Vt-21 samplanera inför: klasslärare, skolsköterska och kurator	Skolsköterska
Pubertet	Vt-21 samplanera inför: klasslärare, skolsköterska och kurator	Skolsköterska
Sex- och samlevnad – centralt innehåll i biologi åk 6	Vt-21 samplanera inför: klasslärare, skolsköterska och kurator	Skolsköterska/ klasslärare/kurator
Arbeta med olika tema som: Sociala medier Rättvisa		
Rast- och bussvärdssystem	Uppdateras löpande och 201202	
Rutiner i matsalen		
Enskilda samtal/intervjuer a 1a Plug Innan – ej genomförda ht-20. Vi behöver hitta rutiner för vem/vilka och när?	Utifrån Plug Innan-kartläggning 17 sep	Vem/vilka? Specialpedagog? Kurator? Trygghetsteamet? Klasslärare? Annan nära vuxen?
Trygghetsteamets arbete Regelbundna möten		

<p>Följa upp alla anmälningar disk/kränk. beh./trakasserier” Vi har haft tre möten men det har varit en del frånvaro p.g.a. corona. En bra tid är torsdagar jämna veckor kl. 13.15-14.30. Vi planerar preliminärt 210225 och 210422.</p>		
--	--	--

3. Förankring av planen (samverkansskyldighet)

Planen har upprättats och förankrats genom dialog i olika forum, elevhälsoteam, ledningsgrupp, samverkansgrupp, elevråd och föräldraråd (ej haft några föräldraråd under 20-21 p.g.a. corona).

3.1 Barns/elevs delaktighet

Klassråd, elevråd, fritidsråd, särskilda dagar/halvdagar, teman. Elevråd, rektor och elevhälsoteam arbetar med planen tillsammans. Underlag för arbetet är bland annat elevskyddsombudens delaktighet i skyddsronder, och resultatet av elevernas trygghetsenkäter.

Ambitionen är att elevrådet utvärderar innevarande års trygghetsplan och arbetar tillsammans med trygghetsteamet ut fokusområden för nästa års plan. Dessa diskuteras och förankras sedan i klasserna som kan lämna synpunkter och kommentarer.

3.2 Vårdnadshavares delaktighet

Föräldraråd, föräldramöten, utvecklingssamtal, It´s learning. Vårdnadshavare får möjlighet att diskutera och kommentera innehållet i planen under föräldramöten och på föräldraråd. Planen läggs också på lärplattformen It´s learning.

3.3 Medarbetares delaktighet

Personalen är delaktiga i upprättandet av Trygghetsplan inför nytt läsår och utvärderar den i slutet av vårterminen. Utifrån utvärdering och analys sätts nya mål för arbetet mot diskriminering och kränkningar.

Rektor och trygghetsteamet upprättar en ny plan med utgångspunkt i de nya målen. Vi planerar för att denna ska färdigställas ons 210616 kl. 8-10.

I början av höstterminen diskuterar och kommenterar personalen planen och utifrån det fastställer rektor en ny plan.

4. Arbetsgång vid händelse av konflikt, diskriminering och/eller kränkande behandling

Ytterst ansvarig för att inga barn/elever eller vuxna på skolan diskrimineras, kränks eller trakasseras är rektor. För att uppnå målet att alla behandlas väl och lika behöver alla på skolan känna ansvar för att uppmärksamma och rapportera diskriminering och kränkning. Eleverna gör det efter förmåga, för de anställda vuxna är det en skyldighet.

4.1 Arbetsgång för personal om elever är i KONFLIKT med varandra

Observera att om det under arbetsgången framkommer att barn/elev anser sig diskriminerad/kränkt ska hantering ske enligt 4.2 alternativt 4.3.

Insats	Åtgärd	Ansvarig	Tidpunkt
1 Upptäckt av konflikt	Den personal som upptäcker konflikt ska genast ingripa.	Personal som upptäcker konflikten.	Omedelbart
2 Samtal med utsatt	I dialog med klasslärare avgöra vem som är bäst lämpad. Om inte dialog är möjlig är det den personal som upptäckte konflikten.	Klasslärare + berörd personal	Skyndsamt, så fort det är möjligt, samma eller nästa dag.
3 Samtal med aktör	I dialog med klasslärare avgöra vem som är bäst lämpad. Om inte dialog är möjlig är det den personal som upptäckte konflikten.	Klasslärare + berörd personal	Inom X dagar
4 Kontakt vårdnadshavare	Kontakta eventuellt inblandade elevers vårdnadshavare. Berätta om vad som hänt och vad som beslutats.	Klasslärare + berörd personal	

4.2 Arbetsgång för personal om elev anser sig ha/anses ha blivit utsatt för KRÄNKANDE BEHANDLING/TRAKASSERIER av annan elev

För ytterligare hantering se ”Rutin diskriminering/kränkande behandling/trakasserier”.

Insats	Åtgärd	Ansvarig
	– sedan 210222 används ett digital system “Draftit”. Texten nedan ska omformuleras centralt inför 21-22.	
1 Anmälan till rektor	Personal informerar rektor om vad som har hänt och vad som har gjorts genom att fylla i blankett ”Anmälan om diskriminering/ kränkande behandling/trakasserier”. Blanketten lämnas till	Personal som upptäckt eller fått kännedom om upplevd kränkning/trakasserier

	rektor. Vid allvarigare händelser kontakta rektor direkt eller via telefon för att få kännedom.	
2 Anmälan till huvudman	Rektor gör anmälan till nämnd.	Rektor
3 Utredning	Utredning av händelsen görs skyndsamt av berörd personal, antingen den som upptäckt/fått kännedom om händelsen eller annan lämplig kollega. Utredningen dokumenteras på blankett ”Utredning diskriminering/kränkande behandling/trakasserier” som lämnas till rektor.	Klasslärare/berörd personal
4 Beslut	Beslut om diskriminering/kränkning/ trakasseri bedöms förekommit eller ej fylls i på blanketten ”Utredning diskriminering/kränkande behandling/trakasserier” av utredare i dialog med rektor. Om ja, gå vidare till punkt 5 Om nej, gå vidare till punkt 7	Klasslärare/berörd personal
5 Åtgärder	Åtgärder sätts in. Kan riktas mot den som blivit utsatt och den/de som utsatt. Dessa dokumenteras på blanketten ”Utredning diskriminering/kränkande behandling/trakasserier”.	Klasslärare/berörd personal/elevhälsa
6 Uppföljning och utvärdering	Regelbundet följa upp att de beslutade åtgärderna vidtas, följs och leder till att fortsatta kränkningar inte sker vilket också dokumenteras i ”Utredning diskriminering/kränkande behandling/trakasserier”.	Utredare
7 Avslut	Ärendet avslutas av rektor när den utsatte inte längre upplever sig kränkt. Detta dokumenteras också på blanketten ”Utredning diskriminering/kränkande behandling/trakasserier”.	Rektor

4.3 Arbetsgång för personal om elev anser sig ha/anses ha blivit utsatt för KRÄNKANDE BEHANDLING av personal

Insats	Åtgärd – sedan 210222 används ett digital system “Draftit”. Texten nedan ska omformuleras centralt inför 21-22.	Ansvarig
1 Anmälan till rektor	Personal informerar rektor om vad som har hänt och vad som har gjorts genom att fylla i blankett ”Anmälan om diskriminering/kränkande behandling/trakasserier”. Blanketten lämnas till rektor.	Samtlig personal
2 Anmälan till huvudman	Rektor gör anmälan till nämnd.	Rektor
3 Utredning	Utredning av händelsen görs skyndsamt och dokumenteras på blankett ” Utredning diskriminering/kränkande behandling/trakasserier”.	Rektor

4 Beslut	Beslut om diskriminering/kränkning/ trakasserier bedöms förekommit eller ej. Om ja, gå vidare till punkt 5 Om nej, gå vidare till punkt 7	Rektor
5 Åtgärder	Åtgärder sätts in. Kan riktas mot den som blivit utsatt och den/de som utsatt.	Rektor
6 Uppföljning och utvärdering	Regelbundet följs upp att de beslutade åtgärderna vidtas, följs och leder till att fortsatta kränkningar inte sker.	Rektor
7 Avslut	Då kränkning anses ej längre ske avslutas ärendet.	Rektor
3 Utredning	Utredning av händelsen görs skyndsamt.	Rektor

5. Uppföljning, utvärdering och redogörelse avseende föregående läsår

5.1 Uppföljning och utvärdering

Under föregående läsår har arbetet xxx

5.2 Redogörelse avseende aktiva åtgärder

Föregående läsårs aktiva åtgärder	Åtgärd uppfylld	Utvärdering/analys av åtgärd
Xxx	Ja/nej	Xxx

6. Referenser

- Diskrimineringslagen (2008:567)
- FN:s barnkonvention
- Skollagen (2010:800)
- Socialtjänstlagen (2001:453)

7. Bilagor

7.1 Definitioner

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet innebär att en person med funktionsnedsättning missgynnas genom att åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Åtgärderna ska vara skäliga utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning och vidtas med beaktande av följande.

- De ekonomiska och praktiska förutsättningarna
- Varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde
- Andra omständigheter av betydelse

Diskriminering

Diskriminering innebär att en elev missgynnas på grundval av någon av följande sju lagstadgade diskrimineringsgrunder.

- Kön
- Könsidentitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Diskriminering förutsätter ett maktunderläge hos den som utsätts för det. Det betyder att lärare eller annan personal på skolan eller förskolan kan diskriminera eleven eller barnet. Elever i skola och fritidshem och barn i förskola kan däremot inte diskriminera varandra.

Direkt diskriminering kan det till exempel vara om en elev inte får följa med på skolresan för att eleven sitter i rullstol (funktionshinder), eller om förskolan inte tar hänsyn till kötid utan istället erbjuder placering till barn i en viss ålder (ålder).

Indirekt diskriminering innebär att ett barn missgynnas på grund av regler som i förstone verkar neutrala. Ett exempel kan vara när Sebastian och Gustav inte får anmäla sig till skolbalen tillsammans därför att reglerna säger att det bara är tillåtet att anmäla sig som pojke och flicka (sexuell läggning). Indirekt diskriminering kan också vara ett direktiv från huvudmannen, exempelvis att alla elever måste delta i skolavslutningen i kyrkan.

Det är också otillåtet att ge *instruktioner* att diskriminera. Till exempel om rektorn för en skola uppmanar sina lärare att ge pojkarna lite högre betyg eftersom det är ett stort betygsgap mellan flickorna och pojkarna (kön).

Främjande

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde och att utveckla en skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas.

Förebyggande

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten. Riskerna kan kartläggas på olika sätt. Förebyggande åtgärder ska motiveras av vad som kommer fram i en kartläggning.

Konflikt

Konflikter kan beskrivas som situationer där olika individer och grupper har skilda intressen eller gör olika tolkningar och bedömningar av något som de tycker är betydelsefullt. Konflikter kan uppstå vid konkurrens eller vid samarbete. Konflikter kan finnas inom en person, mellan personer, mellan grupper eller mellan en person och den organisation eller det regelverk personen verkar inom.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är uppträdande som kränker ett barn/elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund för trakasseri. Det kan till exempel handla om att ett barn/elev blir retad för sitt utseende. Ett barn/elev kan bli utsatt för kränkande behandling av personal som av andra barn/elever.

Kränkande behandling kan vara:

- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, grimaser, ignorering, nonchalering)
- texter och bilder (teckningar, lappar, sms, mms, foton, meddelanden på sociala medier)

Repressalier

Personal får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att elev eller vårdnadshavare har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Trakasserier är uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet/uttryck eller ålder. Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar med koppling till diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara om någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Trakasserier och sexuella trakasserier är ett beteende som är oönskat. Det är den som är utsatt för trakasserier som avgör vad som är oönskat eller kränkande. Enligt lagen måste den som trakasserar förstå hur agerandet upplevs för att det ska bli fråga om trakasserier eller sexuella trakasserier. Det är därför viktigt att den som är trakasserad klargör för den som trakasserar att beteendet är obehagligt och ovälkommet. I vissa situationer kan kränkningen vara så tydlig att inga påpekande krävs från den som känner sig trakasserad.

Det gemensamma för trakasserier är att de gör att ett barn/elev känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad. Ett barn/elev kan bli utsatt för trakasserier av personal som av andra barn/elever.

7.2 Lagstiftning och styrdokument

Skolväsendet vilar på demokratins grund

Skollagen (2010:800) slår fast att utbildningen inom skolväsendet syftar till att eleverna ska inhämta och utveckla kunskaper och värden.

Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för miljön.

Arbetsmiljölagen (AML)

Arbetsmiljölagen gäller för barn/elever. Lagens ändamål är att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att även i övrigt uppnå en god arbetsmiljö. Enligt AML ansvarar rektor för att det finns förutsättningar för att skapa en god arbetsmiljö som lever upp till bestämmelserna i AML.

Brottsbalken

Enligt brottsbalken är handlingar som kan betecknas som misshandel, ofredande och olaga tvång straffbara.

FN:s barnkonvention

Barnkonventionen har sitt ursprung i principen om den inneboende värdigheten hos alla människor och deras obestridliga rättigheter. Barnkonventionen bygger på perspektivet att barnets bästa alltid ska komma i främsta rummet. Artiklar inom området; artikel 2, 12, 19, 28 samt 36.

Förbud mot diskriminering och kränkande behandling

Diskrimineringslagen ska motverka diskriminering på grund av.

- Kön
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Huvudman eller personal får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling. (Skollagen 6 kap. 9 §)

Socialtjänstlagen

Enligt 14 kap 1 §, är både skolmyndigheten och alla anställda inom förskoleverksamhet, skolbarnomsorg och skola skyldiga att ”genast anmäla till

socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd”.

Värdegrunden

Värdegrunden uttrycker det etiska förhållningssätt som ska präglade verksamheten. Skolan ska främja förståelsen för andra människor och förmågan till inlevelse. Ingen ska utsättas för kränkande behandling. Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (Skollagen 5 kap. 3 §)

7.3 Anmälningsskyldighet

Vid trakasserier och kränkande behandling

Det är viktigt att all personal i verksamheten tar alla signaler om trakasserier och kränkande behandling på allvar och agerar snabbt. Kränkningar upphör inte automatiskt utan brukar i stället öka om de inte aktivt motverkas.

All personal har anmälningsskyldighet att anmäla alla händelser där ett barn/elev upplever sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling.

Anmälan till socialtjänsten

Anmälningsskyldiga är all personal inom verksamheten och den omfattar sådant som pedagoger och annan personal får kännedom om i sin yrkesutövning och som föranleder oro över ett barns/elevs situation.

Anmälningsskyldigheten regleras i kap. 14, 1 § socialtjänstlagen och det finns en hänvisning till denna bestämmelse i skollagen kap 29, 13 §.

Syftet med anmälningsskyldigheten är att socialtjänsten på ett så tidigt stadium som möjligt ska få kännedom om barn och ungdomar som behöver hjälp. Skyldigheten omfattar barn under 18 år och avser missförhållanden som antingen är kopplade till barnets/elevens hemmiljö eller dess eget beteende. Det kan handla om misstanke om övergrepp, vanvård eller brister i omsorgen i hemmet eller att barnet/eleven uppvisar ett riskbeteende.